

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

Klage over Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 10. december 2009 om forblivelsespligt til Trolldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a.

3. juni 2009

J.nr.: 1021-118

Eksp.nr.: 45598

TML-EKN

Energiklagenævnet har den 16. januar 2009 modtaget Deres klage af 2. januar 2009 over ovennævnte afgørelse af 10. december 2008.

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet stadfæster Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 10. december 2008. Sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Energiklagenævnets afgørelse fremgår nedenfor.

Sagens baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune (herefter benævnt kommunen) traf den 17. oktober 2007 afgørelse om at pålægge de ejendomme, som var tilsluttet Trolldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a., at forblive tilsluttet værket (forblivelsespligt). Kommunens afgørelse blev af 128 borgere påklaget til Energiklagenævnet, og Energiklagenævnet traf den 7. april 2008 afgørelse i sagen (j.nr. 21-675). Kommunens afgørelse blev ophævet, idet kommunen ikke havde fulgt reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen¹ om pålæggelse af tilslutnings- og forblivelsespligt. Kommunen havde ikke truffet afgørelsen på baggrund af et egentligt tilslutningsprojekt, jf. bekendtgørelsens § 2, ligesom der ikke var foretaget høring af de berørte grundejere, jf. bekendtgørelsens § 4.

Energiklagenævnets afgørelse er offentliggjort på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk.

Kommunen traf den 19. november 2008 fornyet afgørelse vedrørende pålæggelse af forblivelsespligt til Trolldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a. Kommunens afgørelse blev ved brev af 10. december 2008 meddelt de berørte grundejere, herunder Dem. Trolldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a.'s projektforslag var forinden ved brev af 6. august 2008 blevet sendt i høring hos Dem og de øvrige berørte grundejere.

¹ Bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008 om tilslutning m.v. til kollektive varmeforsyningsanlæg.

Ved e-mail af 2. januar 2009 påklagede De kommunens afgørelse af 10. december 2008 om forblivelsespligt til Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a. Det fremgår heraf, at De den 15. august 2008 meddelte Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a., at De ønskede at udtræde. De har anført, at forblivelsespligten er en urimelig byrde for Dem, idet De ikke bruger varmen, men alligevel skal betale de faste udgifter til værket på 20.000 kr. om året. De har endvidere anført, at det ikke har betydning for værkets økonomi samt de øvrige forbrugere, når det alene er én ud af 265 forbrugere, som ønsker at udtræde. Såfremt De ikke kan udtræde helt, ønsker De at udtræde delvist. Værket og kommunen har endnu ikke taget stilling hertil, men De anmoder om, at Energiklagenævnet giver Dem tilladelse til at udtræde delvist af Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a. De ønsker i stedet at indlægge naturgas for at få mulighed for at levere procesenergi til et planlagt restaurationskøkken, som hidtil har været forsynet med propangas. De anfører endelig, at der er en miljømæssig besparelse i at installere solfangere samt varmepumpe til forsyning af varme og varmt vand.

3. juni 2009

J.nr.: 1021-118

Eksp.nr.: 45598

TML-EKN

Side 2 af 8

Kommunen har ved brev af 14. januar 2009 fastholdt afgørelsen af 10. december 2008 om, at De er pålagt forblivelsespligt til Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a. Kommunen har anført, at der ved behandlingen af projektforslaget er lagt vægt på forsyningssikkerheden i området, samt at denne vil forringes, såfremt forbrugerne udtræder af værket og dermed påfører de resterende forbrugere en øget betaling. Udmeldelsesfristen er i henhold til Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a.'s vedtægter 18 måneder til udgangen til et regnskabsårs udløb. Regnskabsåret går fra 1. oktober til 30. september. Inden udløbet af denne periode traf kommunen afgørelse om pålæggelse af forblivelsespligt, og De er således pålagt forblivelsespligten, uanset at De forinden er udtrådt. For så vidt angår Deres oplysninger om anvendelse af alternative energikilder, herunder naturgas til procesenergi, solfangere samt varmepumper, har kommunen oplyst, at forblivelsespligt ikke indebærer en pligt til at aftage varme, men alene til at betale de faste årlige udgifter, og at De således kan anvende de anførte energikilder.

Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a. er ikke fremkommet med bemærkninger til sagen.

Retsgrundlaget

Retsgrundlaget for tilslutningspligt fremgår overvejende af reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008 om tilslutning m.v. til kollektive varmeforsyningsanlæg). Hvis en ejendom allerede forsynes fra den kollektive forsyning, betyder tilslutningspligten, at ejendommen skal forblive tilsluttet. Denne form for tilslutningspligt kaldes forblivelsespligt. Tilslutningsbekendtgørelsens regler om tilslutningspligt finder tilsvarende an-

vendelse på forblivelsespligt. Følgende fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens §§ 2-5 samt §§ 10-11 om pålæggelse af tilslutningspligt:

”[...]

Tilslutning

§ 2. Kommunalbestyrelsen kan pålægge såvel ny som eksisterende bebyggelse tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg. Beslutning herom kan ikke træffes, før forudsætningerne herfor er belyst i et godkendt tilslutningsprojekt. Beslutningen skal træffes samtidig med eller umiddelbart efter godkendelsen af tilslutningsprojektet.

§ 3. Ansøgning om godkendelse af et tilslutningsprojekt skal være skriftlig og ledsaget af følgende oplysninger i det omfang, som er nødvendigt for kommunalbestyrelsens bedømmelse af ansøgningen

- 1) den eller de ansvarlige for projektet,
- 2) forholdet til varmeplanlægningen, herunder forsyningsforhold samt lokalplaner,
- 3) tidsplan for tilslutningen,
- 4) fastlæggelse af forsyningsområder,
- 5) fortegnelse over ejendomme, der ifølge projektet påtænkes knyttet til anlægget ved påbud, tilslutningspligt eller bidragspligt til anlægget,
- 6) økonomiske konsekvenser for berørte lodsejere, herunder vilkår for tilslutning og tidspunkter for brugertilslutning m.v.,
- 7) eksempler på brugerøkonomi ved tilslutning til kollektiv forsyning i forhold til forsat opvarmning med oliefyr, herunder ved forskellige husstørrelser,
- 8) retsvirkninger af tilslutningspligten,
- 9) hvilke eksisterende bebyggelser der ikke kan pålægges tilslutningspligt, og
- 10) dispensation.

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at grundejere, der efter tilslutningsprojektet forudsættes pålagt tilslutningspligt eller bidragspligt til anlægget, underrettes skriftligt om projektforslaget med henblik på, at eventuelle bemærkninger kan blive fremsendt inden for 4 uger.

§ 5. Grundejere, der ifølge tilslutningsprojektet forudsættes pålagt tilslutningspligt eller bidragspligt til anlægget, skal have skriftlig meddelelse om såvel godkendelse af tilslutningsprojektet

3. juni 2009

J.nr.: 1021-118

Eksp.nr.: 45598

TML-EKN

Side 3 af 8

som beslutning om pålæg af tilslutningspligt/bidragspligt til anlægget med oplysning om klageadgang og klagefrist.

[...]

Tilslutningstidspunktet for eksisterende bebyggelse

§ 10. Eksisterende bebyggelse kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg med en frist på 9 år, jf. dog § 15. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor ejendommens ejer har modtaget kommunalbestyrelsens meddelelse om, at ejendommen er pålagt tilslutningspligt.

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan pålægge en ejendom, som allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, at forblive tilsluttet dette.

Stk. 2. Det kan ikke pålægges en ejer af en ejendom, som pålægges tilslutningspligt efter stk. 1, at betale den i § 7, stk. 1, omtalte tilslutningsafgift.

[...]"

Visse former for bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt. De former for bebyggelse, der er undtaget, fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 15:

"[...]

Eksisterende bebyggelse, der ikke kan kræves tilsluttet

§ 15. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg:

- 1) bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig,
- 2) bygninger, der er indrettet med solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlægget – eller anlæggene tilsammen – efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,
- 3) bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvde-

3. juni 2009

J.nr.: 1021-118

Eksp.nr.: 45598

TML-EKN

Side 4 af 8

len af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,

- 4) bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække,
- 5) bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen, og
- 6) eksisterende lavenergibygnings, jf. § 1, nr. 2, litra a og b.
[...]"

Når kommunen har truffet afgørelse om tilslutningspligt, og klagefristen på 4 uger regnet fra denne afgørelse er udløbet, er afgørelsen bindende for de berørte borgere. Man kan ikke senere kræve sig fritaget for tilslutningspligt efter bestemmelserne i tilslutningsbekendtgørelsens § 15, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 16.

3. juni 2009

J.nr.: 1021-118

Eksp.nr.: 45598

TML-EKN

Side 5 af 8

"[...]

§ 16. Ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan ikke senere kræve sig fritaget for tilslutningen under henvisning til bestemmelserne i § 15 i denne bekendtgørelse, jf. dog § 17, stk. 1 og 2.

[...]"

Kommunen har dog mulighed for i særlige tilfælde efter ansøgning at meddele dispensation fra tilslutningspligten, herunder forlænge tilslutningsfristen for en ejendom, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1:

"[...]

Dispensation

§ 17. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde efter ansøgning beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt, skal fritages for tilslutning, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen, jf. stk. 10.

[...]"

Endvidere gælder der særlige regler om dispensation for folkepensionister og for lavenergihuse, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 2 og 3.

Energiklagenævnets bemærkninger

Energiklagenævnet forstår Deres klage af 2. januar 2009 således, at de klager over kommunens afgørelse om pålæggelse af forblivelsespligt til Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a.

Det følger af § 11 i tilslutningsbekendtgørelsen, at kommunalbestyrelsen kan pålægge en ejendom, som allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, at forblive tilsluttet anlægget (forblivelsespligt). Eftersom ejendommen allerede er tilsluttet anlægget, kan der ikke opkræves tilslutningsafgift på baggrund af pålægget. Derimod kan de eventuelle faste afgifter, som ifølge varmeværkets anmeldelse til Energitilsynet gælder for ejendomme, der tilsluttes anlægget, opkræves. Forblivelsespligt indebærer dog ikke en pligt til fortsat at aftage varme, men alene en pligt til at betale den faste afgift.

Det følger af tilslutningsbekendtgørelsens § 2, at kommunen ikke kan pålægge tilslutningspligt i form af forblivelsespligt, før forudsætningerne herfor er belyst i et godkendt projekt. Projektet skal som udgangspunkt, i det omfang som er nødvendigt, indeholde de oplysninger, der fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 3, nr. 1 – 10. Det projektforslag, som Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a. har udarbejdet, indeholder oplysninger om de ansvarlige for projektet, forholdet til varmeplangrundlaget, fastlæggelse af forsyningsområdet, en oversigt over de ejendomme, som er omfattet af projektforslaget samt oplysninger om de økonomiske konsekvenser for brugerne. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a.'s projektforslag indeholder de oplysninger, som i den konkrete situation er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan bedømme ansøgningen om godkendelse af projektforslaget for forblivelsespligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1-10.

Projektforslaget om forblivelsespligt har været i høring hos Dem og de øvrige berørte grundejere, som tillige har fået skriftlig meddelelse om projektets godkendelse og pålægget om forblivelsespligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 4 og § 20, stk. 1.

Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at kommunens behandling af projektforslaget er sket i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen. Energiklagenævnet har tillige lagt vægt på, at kommunen er tillagt et vidt skøn ved vurderingen af projektforslag for tilslutnings- og forblivelsespligt, samt at kommunens afgørelse af 10. december 2008 er baseret på saglige hensyn, herunder hensynet til forsyningssikkerheden i området.

De er således pålagt forblivelsespligt til Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a., uanset at De den 15. august 2008 meddelte Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a., at de ønskede at udtræde. Energiklagenævnet bemærker hertil, at udtrædelse i henhold til Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a.'s vedtægters § 9 kan ske ved 18 måneders skriftligt varsel til et regnskabsårs udløb, og at kommunen inden udløbet af denne periode den 10. december 2008 traf afgørelse om at pålægge Dem forblivelsespligt til Troldhede Kraftvarmeværk

3. juni 2009

J.nr.: 1021-118

Eksp.nr.: 45598

TML-EKN

Side 6 af 8

a.m.b.a. Der kan herved henvises til Klavs V Gravesen m.fl., Varmeforsyningsloven med kommentarer, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1. udgave (2004), side 90 ff. samt side 281 ff., hvoraf fremgår, at en ejendom er pålagt forblivelsespligt, såfremt kommunalbestyrelsen vedtager forblivelsespligten inden udløbet af fristen for opsigelsen af aftalen mellem forbrugeren og forsyningsselskabet.

Energiklagenævnet stadfæster herefter Ringkøbing-Skjern Kommunes afgørelse af 10. december 2008.

For så vidt angår det af Dem anførte vedrørende udtrædelse af Troldhede Kraftvarmeværk a.m.b.a. forstår Energiklagenævnet Deres anmodning herom, som en anmodning om fritagelse/dispensation fra forblivelsespligten.

3. juni 2009

J.nr.: 1021-118

Eksp.nr.: 45598

TML-EKN

Energiklagenævnet kan hertil oplyse, at forblivelsespligt indebærer en pligt til at betale de faste afgifter, men ikke en pligt til at aftage varme.

Side 7 af 8

Kommunen kan i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, give dispensation fra tilslutningspligten/forblivelsespligten. Betingelsen for dispensation er, at der foreligger et særligt tilfælde. De særlige tilfælde er ikke nærmere definerede eller begrænsede i tilslutningsbekendtgørelsen. Kommunen kan dispensere under hensyn til såvel varmforsyningsmæssige som andre grunde, herunder personlige og økonomiske forhold for ansøgeren, hvis kommunen vurderer, at der foreligger et særligt tilfælde. Ifølge tilslutningsbekendtgørelsens § 16 kan ejeren af en ejendom, der allerede er pålagt tilslutningspligt, ikke efterfølgende blive fritaget fra tilslutningspligten ved at påberåbe de omstændigheder, der fremgår af § 15. Ejeren kan derfor ikke blive fritaget fra tilslutningspligten/forblivelsespligten efter tilslutningsbekendtgørelsens § 16 ved på dette tidspunkt at installere f.eks. et træpillefyr, der opfylder betingelserne for at være et vedvarende energianlæg i henhold til § 15, stk. 1, nr. 2.

I henhold til Energiklagenævnets praksis finder nævnet dog, at de hensyn, der efter § 15 kan føre til, at en ejendom ikke kan kræves tilsluttet, som udgangspunkt kan indgå i vurderingen af, om der foreligger et sådant særligt tilfælde, der kan føre til, at en ejendom, der er pålagt tilslutningspligt/forblivelsespligt, alligevel kan fritages helt eller delvist ved dispensation, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1.

Kommunen kan således give dispensation fra tilslutningspligten/forblivelsespligten i medfør af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, hvis en ejendom f.eks. indrettes med et af de vedvarende energianlæg, der er nævnt i tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 2. Men ejeren har ikke noget retskrav på dispensation, når et sådant anlæg installeres efter tilslut-

ningspligten/forblivelsespligten er pålagt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 16.

Ansøgning om dispensation skal indgives til kommunen, som herefter skal vurdere, hvorvidt der foreligger et særligt tilfælde i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, som kan begrunde en dispensation. En afgørelse, hvor kommunen har taget stilling til en ansøgning om dispensation, kan efterfølgende indbringes for Energiklagenævnet, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 21, stk. 1. Energiklagenævnet kan herefter tage stilling til spørgsmålet om dispensation.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnets formand efter punkt 1, litra c, i formandsbemyndigelsen af 24. juni 2004 efter varmemforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer). Bemyndigelsen er offentliggjort på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk.

3. juni 2009

J.nr.: 1021-118

Eksp.nr.: 45598

TML-EKN

Side 8 af 8

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om varmemforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jfr. § 26, stk. 4, i lov om varmemforsyning.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside.

Med venlig hilsen

for Poul K. Egan
Nævnnsformand

og i dennes fravær underskrevet af

Henrik Chieu
Sekretariatschef